

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XIII. — Izdan in razposlan dne 2. aprila 1876.

36.

Postava od 22. oktobra 1875,

o ustanovitvi upravnega sodnega dvora (sodnega dvora za upravne reči).

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó :

§. 1.

V izvršbo določil člena 15 državne osnovne postave od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 144) ustanovi se za kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane upravni sodni dvor, katerega sedež bode na Dunaji.

Ustanovitev in sedež upravnega sodnega dvora.

§. 2.

Upravni sodni dvor naj sodi v vseh tistih slučajih, v katerih kdo trdi, da mu je postavam nasprotna razsodba ali naredba kakega upravnega oblastva prikratila pravice.

Pristojnost.

Upravna oblastva, proti katerih razzodbam ali naredbam (zaukazilom) moči je pritožiti se pri upravnem sodnem dvoru, so ali organi državnega upravstva, ali pa tudi organi deželnega, okrajnega in občinskega upravstva.

§. 3.

Od pristojnosti upravnega sodnega dvora se izločajo (izključavajo):

- a) reči, o katerih pristoji razzodba rednim sodiščem;
- b) reči, katere po državni osnovni postavi od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 143) spadajo v pristojnost cesarstvenega sodišča;
- c) reči, katere se po postavi od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 146) v obeh cesarstva polovinah vkupno upravljajo;
- d) reči, katere se po postavi od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 146) v obeh cesarstva polovinah po enakih načelih upravljajo, ako se je izpodbijana razzodba ali naredba na podlogi postavnega propisa izrekla dogovorno s kakim

- vkupnim upravnim oblastvom ali pa z upravnim oblastvom druge polovine cesarstva, ali se opira na ukaz, dogovorjen po enakšnem potu;
- e) reči, v katerih imajo upravna oblastva pravico delati po svojem prostem sprevidu in v kolikor imajo to pravico;
 - f) pritožbe proti imenovanju ljudi za javne urade in službe, kolikor ne gre za prikrato pravice, predlagati za kako službo ali popolnjevati jo, katere pravice bi se kdo lastil;
 - g) disciplinarne reči;
 - h) pritožbe proti upravnim (administrativnim) razsodbam, ki jih je na poslednji stopinji izrekel vrhovni sodni dvor, in proti razsodbam, ki jih je izreklo sodišče iz upravnih uradnikov in sodnikov sestavljeno;
 - i) pritožbe proti razsodbam in naredbam ali ukazilom davkovno-vecnitvenih komisij.

§. 4.

Upravni sodni dvor naj uradoma pazi na svojo pristojnost.

O vgovoru nepristojnosti naj upravni sodni dvor praviloma sam razsoja (§. 9).

§. 5.

Upravni sodni dvor naj se samo tedaj poprijemlje dela, kadar se katera stranka na-nj obrne.

Pri upravnem sodnem dvoru se je še le po tem moči pritožiti, kadar je stvar na upravnem potu dognana.

Ako se je zamudilo, gnati stvar po upravstvenih stopinjah, ni dopuščena pritožba pri upravnem sodnem dvoru.

§. 6.

Upravni sodni dvor naj praviloma razsojuje na podlogi tistega obstanka reči, kakor se je na poslednji upravni stopinji vzelo, da je.

Ako vendar upravni sodni dvor najde, da se je obstanek reči ali djanja drugače vzel, nego spisi govoré, ali da v bitstvenih točkah potrebuje dopolnitve, ali da so se bitstvene formalnosti upravnega postopka pustile v nemar, naj izpodbijano razsodbo ali naredbo zarad pomanjkljivega (nedostatnega) postopka prekliče ter stvar napoti nazaj na upravno oblastvo, katerega dolžnost je, pomanjkljivosti (nedostatke) odpraviti in po tem novo razsodbo ali naredbo izreči.

§. 7.

Ako upravni sodni dvor najde, da pritožba ima svojo podstavo, naj izpodbijano razsodbo ali naredbo kot postavam nasprotno prekliče ter pristavi vzroke, zakaj se je to storilo.

Upravna oblastva imajo dolžnost, v tisti stvari dalje ukazati, kar gre, in pri tem jih veže pravni nazor (pravno mnenje), katerega se je upravni sodni dvor držal v svojem razsodilu.

§. 8.

Gledé pravice, veljavnost postav in ukazov presojsati, enakšen je upravni sodni dvor rednim sodiščem.

§. 9.

S posebno postavo je poskrbljeno za razsojanje prepиров o pristojnosti med upravnim sodnim dvorom in rednimi sodišči, in pa med upravnim sodnim dvorom in cesarstvenim sodiščem.

Spori ali prepiri
zastran pristoj-
nosti.

§. 10.

Upravni sodni dvor sestoji iz prezidenta in potrebnega števila odbornih (senatovih) prezidentov ter svetovavcev. Služba pri upravnem sodnem dvoru je državni urad s plačo, kateri se ne dá zediniti z opravljanjem drugega javnega urada.

Sestava upravnega
sodnega dvora in
propisi o službi
pri istem.

Prezident, odborni prezidenti in svetovavci upravnega sodnega dvora so, kar se tiče čina in prejemkov, enaki prezidentu, odbornim prezidentom in svetovavcem vrhovnega sodnega dvora.

Ude upravnega sodnega dvora imenuje cesar na predlog ministerskega svéta.

Najmanj polovica teh údov mora imeti usposobilo (kvalifikacijo) za sodniški urad.

§. 11.

Z udi upravnega sodnega dvora ravnati je sploh po propisih danih za sodniške uradnike.

Zlasti veljajo za-nje določila v členu 6 državne osnovne postave o sodniški oblasti in postave v nje zvršbo dane od 21. maja 1868 (Drž. zak. št. 46).

Funkcije, ki jih poslednja postava odkazuje disciplinarnemu sodišču, zvršuje upravni sodni dvor sam gledé svojih údov.

Druga določila o uporabi te postave na ude upravnega sodnega dvora izdadó se ukazoma.

§. 12.

Tanji propisi o službenem stanji údov upravnega sodnega dvora pridržujejo se ukazu o notranji uredbi upravnega sodnega dvora (§. 46).

§. 13.

Upravni sodni dvor razpravlja in razsoja pravilno v odborih (senatih) imajočih po štiri svetovavce in enega prvosednika.

Za davkovne in pristojbinske reči bivajo stanovitni odbori upravnega sodnega dvora.

Razsodbe o veljavnosti kakega ukaza smejo se sklepati samo v odborih štejočih po šest svetovavcev in enega prvosednika.

Pripravljavne naredbe in razsodbe o kakem vmesnem prepiru smejo se sklepati tudi v odborih, v katerih sta dva svetovavca in en prvosednik.

Izmed tistih svetovavcev, ki se privzamejo k posameznim odborom, mora biti najmanj polovica takih údov, kateri so usposobljeni za sodništvo.

V opravnem ali poslovnem redu (§. 46) se določa, kdaj ima prezident upravnega sodnega dvora pravico ali dolžnost, v nekih slučajih narediti tako, da se stvar razsodi v polnem (plenarnem) zboru upravnega sodnega dvora.

§. 14.

Postopek ali ravnanje pred upravnim sodnim dvorom; rok za vpolaganje pritožeb.

Pritožbe je pri upravnem sodnem dvoru vpolagati v 60 dnevih po vročitvi razsodbe ali naredbe (§. 5) izdane na poslednji stopinji. Dan vročitve je v pritožbi na znanje dati.

§. 15.

V rok, kakor ga določa poprejšnji paragraf, naj se ne vštrevajo tisti dnevi, v katerih pritožba po pošti teče.

Ako bi poslednji dan roka bil nedelja ali praznik, končuje se rok še le s prvim delovnikom po nedelji ali prazniku.

Podaljšati rok praviloma (§. 21) ni dopuščeno.

§. 16.

Ustanovitev ali povrat na poprejšnji stan, če je rok §^{ta} 14 iztekel, ne dopušča se.

Prošnje za tak povrat je uradoma zavračati.

§. 17.

Pravna moč vpoložene pritožbe.

Pritožba na upravni sodni dvor po pravu nima odložne moči. A stranki pritožnici je na voljo, za tak odlog poprositi upravnega oblastva, katero naj mu ga tedaj dovoli, kadar javni oziri ne zahtevajo, da bi se razsodba ali naredba pri tej priči zvršila, in kadar bi se s tem zvršilom stranki zgodila škoda, katera se več ne dá popraviti.

§. 18.

Vsečina in oprava pritožbe.

Pritožba do upravnega sodnega dvora naj na tanko pové razsodbo ali naredbo, zoper katero meri, in pa posamezne pritožbene troške ali člene.

Pridjati ji je bodi v prvopisu ali prepisu vsa pomagala, na katera je stranka pritožbo oprla.

Pritožba mora na sebi imeti podpis kakega odvetnika (advokata).

§. 19.

Stranke sozatožanke (v pritožbi in upravnim oblastvom vred prijete).

Stranki pritožnici je na voljo, brž v tem prvem vpoložku poleg upravnega oblastva, s pritožbo prijete tudi tiste osebe, ki bi jim na škodo bil preklie upravne razsodbe ali naredbe, za katerega se stranka pritožnica poganja.

§. 20.

Prepiski pritožbe in njenih prilog.

Pritožbi se mora vselej pridjati en prepis pritožbe in vseh njenih prilog.

Ako je tudi kaj toženih strank (§. 19), mora pritožnik vrh tega predložiti toliko prepiskov svojega vpoložka in dotičnih prilog, da bode moči, vsaki teh strank vročiti po en primerek (eksemplar).

§. 21.

Zavračilo a timine.

Take pritožbe, ki se ne zdé biti za razpravo, ker je upravni sodni dvor v tisti reči očitno nepristojen, ker se je postavni rok zamudil, ali ker jim manjka po postavi potrebnih formalnosti (§. 14, 18, 20), treba je praviloma brez nadaljš-

njega postopka zavrnuti; isto veljá o pritožbah, katerim nasprotuje ugovor razsojene stvari ali pa manjkajočega izkaza o pravici do pritožbe, kadar so tudi ti pogrški ali nedostatki očitni.

Kadar manjka pritožbi kaka formalna zakonita potrebnost (§. 18 in 20), sme jo vendar upravni sodni dvor nazaj dati, da se popravi, česar manjka, ter naj v to postavi kratek nepodaljšljiv rok.

O takem zavračanju ali nazaj dajanji pritožeb sklepa upravni sodni dvor v ne javni službi. Ako se sklene pritožbo zavrnuti, naj se to dá na znanje upravnemu oblastvu, zoper katerega rzsodbo ali naredbo ona meri.

§. 22.

Upravni sodni dvor naj vploženo pritožbo, če se mu ne vzvidi po §. 21 uradoma zavrnuti jo, s prepisi pritožbe in prilog, ki jih je pritožnik pridjal, priobči toženemu oblastvu in kakim strankam sotoženkam ter jim reče, vpložiti odpis (odgovornico) v roku, ki ga je določiti ne pod 20 in ne čez 60 dní.

Vrodni postopek.

Gledé tega, kako računati ta rok, veljajo ista načela, kakor o roku za vplojanje pritožeb (§§. 15, 16).

§. 23.

Odpis je vpložiti v dvojnem izdatku in pridjati mu je tudi po en prepisek prilog, ako bi jih kaj bilo.

Duplum s prepisom prilog naj se priobči pritožniku.

§. 24.

Ako se upravnemu sodnemu dvoru zdi potrebno zarad bolje priredbe ali pripravek ustnemu razpravljanju, sme ukazati, da se vploží še replika in duplika.

Roki za vpložbo teh spisov določijo se za vsak slučaj posebej, to da nobeden teh rokov ne sme prestopati 30 dní (§. 15, 16).

§. 25.

To, da kdo ní vpložil katerega prej omenjenih spisov (§§. 22, 24), ne brani nadaljevati razprave.

§. 26.

V priredbo k razpravi sme upravni sodni dvor ukazati, da se zaslišijo udeležene stranke in oblastva, a zlasti tudi to, da mu se spisi o dognani administrativni razpravi priobčijo.

Oblastva je dopisoma zaslišavati.

§. 27.

Tudi če pritožba ne meri izrekoma proti drugim strankam (§. 19), naj upravni sodni dvor pazi na to, da se v postopku, ki se ima zvršiti pred njim, zaslišijo vse osebe, ki jim je mar za stvar rzsodbe, ter dobodo priliko, potegniti se za svoje pravice.

Ustna razprava.

§. 28.

Po sklenjenem pismenem vvodnem postopku naj prezident upravnega sodnega dvora, kjer ne gre za rzsodilo po §. 6, določi javno in ustno razpravo prepirne stvari ter povabi k njej dotične oblastva in stranke.

§. 29.

Po sklepu sodnega dvora sme se iz ozirov na nrvnost in javni red izločiti javnost razprave.

V takem slučaji ima vsak udeleženeec pravico zahtevati, da se dovoli pristop trem osebam njegovega doverja (zaupanja).

§. 30.

Zastopnika upravnega oblastva pri ustni razpravi pošilja tisto ministerstvo, proti katerega rzsodbi je nastavljena pritožba ali v katerega področje tista reč spada.

Kadar bi pritožba merila proti rzsodbi ali naredbi kacega organa deželne, okrajne ali občinske uprave (administracije), pošilja zastopnika le-ta organ.

§. 31.

Udeleženi stranki je na voljo, da v ustni razpravi sama sebe zastopa ali pa tjekaj pošlje odvetnika (advokata), kateri jo bode zastopal.

Oblastva, korporacije in občine (komuni) zvršujejo pravico samozastopstva po pooblašcencih, ki jih odpošiljajo iz svoje srede.

§. 32.

Ustna razprava se začinja z referentovim poročilom o stvari.

Prvosednik vodi razpravo in zvršuje sejno policijo. On skrbi uradoma za popolni pretres stvari.

Udje upravnega sodnega dvora imajo pravico, zastavljati vprašanja.

§. 33.

O ugovorih zoper postopek in pa o predlogih, ki se sprožijo v teku postopka, rzsvoja upravni sodni dvor sklepoma (po sklepu).

§. 34.

Ako udeležencev ali njihovih zastopnikov k razpravi ni, to ne brani razprave in rzsodbe.

§. 35.

Prelog ustne razprave sme se samo tedaj dovoliti, kadar se obe strani v tem predlogu zedinita ali kadar nepremagljiv zadržek nadaljevanju razprave nasprotuje.

§. 36.

Čim je stvar dovolj preresetana, sklene se razprava ter se pristopi k sklepanju rzsodila.

Posvetovanje in glasovanje ni javno.

Rzsodila upravnega sodnega dvora.

§. 37.

Razsodila upravnega sodnega dvora se delajo z nadpolovično večino glasov. Prvosednik oddaje poslednji svoj glas.

§. 38.

Razsodilo je z bistvenimi razlogi razsodbe vred v isti seji, a ko bi se to ne dalo, s popolnimi razlogi ustno oznaniti v drugi seji upravnega sodnega dvora, katera naj se udeležencem precej na znanje dá.

Razsodilo se mora naznaniti, tudi če so vdeleženci že odšli ali če niso prišli na sejo v to določeno.

§. 39.

Razsodila upravnega sodnega dvora se izdajó v cesarjevem imenu.

Izdana razsodila morajo obsegati vsa imena tistih údov upravnega sodnega dvora, kateri so pri sklepanji istih sodelovali, ter podpisana biti po prvosedniku in zapisnikarji.

Izdana razsodila je z razlogi razsodbe vred vročiti dotičnikom brž kakor se more.

§. 40.

Ako se pritožba odbije, sme se v razsodilu naložiti pritožniku, da vse troške pred upravnim sodnim dvorom dovršenega postopka ali nekaj teh troškov povrne. Prisojeni troški se potirjujejo po upravnem (administrativnem) potu.

§. 41.

Upravni sodni dvor ima oblast, stranke, in po okolnostih njihove zastopnike, ki se pravdajo proti jasni besedi postave ali sicer zakrivé očitno nagajivega pritoževanja, obsojati v globe (denarne kazni) od 5 do 1000 gl.

Globe tekó v zalog ubožnih tistega kraja, v katerem pritožnik redoma stanuje.

§. 42.

O razpravi je pisati zapisnik (protokol). Zapisnik mora imena pričujočih údov upravnega sodnega dvora, udeleženih ljudi in njihovih zastopnikov, po tem zastopnikov upravnih oblastev obsegati in izkazovati bistvene prigodke v seji.

O ne javnem posvetovanji in glasovanji naj se piše poseben zapisnik.

Vsak zapisnik morata podpisati prvosednik in zapisnikar.

§. 43.

Zoper razsodila upravnega sodnega dvora ní povrata ali ustanovitve na po- Pravokrepnost raz-
sodil.
prejšnji stan.

§. 44.

Ako na kateri koli stopinji postopka pred upravnim sodnim dvorom toženo upravno oblastvo izkaže, da je pritožnik med tem bil zadovoljen, naj sodni dvor dovprašavši pritožnika postopek sklepoma ustavi. Enkrat ustavljeni postopek se ne more več obnoviti.

Ustavljenje po-
stopka.

§. 45.

Zastop pred
upravnim sodnim
dvorom.

Kjer so po tej postavi v zastop pripuščeni ali potrebni odvetniki (advokati), razumevajo se samo tisti odvetniki, kateri imajo po kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru pravico, stranke zastopati.

§. 46.

Notranja uredba in
poslovni red uprav-
nega sodnega
dvora.

Ukazoma se dadó tanja določila o notranji uredbi upravnega sodnega dvora in o osebj, katero je pri njem v službo vzeti.

Upravni sodni dvor si načrta sam poslovni ali opravljeni red ter ga po ministerskem svetu položi pred cesarja v odobrenje.

§. 47.

Začetek delavnosti
upravnega sod-
nega dvora.

Upravni sodni dvor začne delovati tri mesece po tem, ko bo de pričujoča postava v državnem zakoniku razglašena.

§. 48.

Prehodna in zvr-
šitvena določila.

Pristojnost upravnega sodnega dvora v policijskih kazenskih rečéh se uravná v stiku s policijsko-kazenskim zakonodavstvom.

§. 49.

Razsodbe ali naredbe, katere so postale pravokrepne, predno je pričujoča postava v moč prišla ne morejo se pred upravnim sodnim dvorom izpodbijati (§. 21).

§. 50.

Skupnemu ministerstvu je naročeno zvršiti to postavo.

V Gedelovu, dne 22. oktobra 1875.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.	Lasser s. r.	Stremayr s. r.	Glaser s. r.
Unger s. r.	Chlumecky s. r.	Pretis s. r.	Horst s. r.
	Ziemiałkowski s. r.	Mannsfeld s. r.	

37.

Postava od 22. oktobra 1875,

s katero se po deloviti premeni državne osnovne postave od 21. decembra 1867 (Drž. zak. št. 143) dajo določila o razsojanji spora ali prepиров zastran pristojnosti med upravnim sodnim dvorom in rednimi sodišči, kakor tudi med upravnim sodnim dvorom in cesarstvenim sodiščem.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Prepire o pristojnosti med upravnim sodnim dvorom in rednimi sodišči razločuje (razsoja) cesarstveno sodišče.

Predlog za razsoditev takih prepиров je podati pri cesarstvenem sodišči.

§. 2.

Prepire o pristojnosti med upravnim sodnim dvorom in cesarstvenim sodiščem razločuje odbor (senat), sestavljen takó, da šteje po štiri ude iz enega in po štiri iz drugega od obeh sodnih dvorov. Prvosedstvo v tem odboru ima prezident vrhovnega sodnega dvora ali njegov namestnik. Ude tega odbora določujeta obojstranska prezidija za vsak slučaj posebej.

Pred tem odborom se javno in ustno postopa.

§. 3.

Razsodbo takih prepиров predlaga ali vrhovno upravno sodišče ali pa udeležena stranka po tem, kakor se pristojnost ali z obeh strani trdi ali pa z obeh strani izpodbija. Prošnja udeležene stranke mora biti podpisana po odvetniku (advokatu).

§. 4.

Ta postava pride tedaj v moč, kadar upravni sodni dvor svoja dela začne.

§. 5.

Zvršiti to postavo naročeno je skupnemu ministerstvu.

V Gedelovu, dne 22. oktobra 1875.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Stremayr s. r.

Glaser s. r.

Unger s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

Horst s. r.

Ziemiałkowski s. r.

Mannsfeld s. r.

